

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119464590
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119464590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členov senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: H. J., nar. X. N. XXXX, trvale bytom L., ul. Y. XXX/XX, zastúpenému splnomocnenkyňou: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47445092, o zaplatenie 947,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 28. septembra 2020 č.k. 12Csp/10/2020-84, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok rozsudku) odmieta.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti veci samej (II. výrok rozsudku) a v časti o trovách konania (III. výrok rozsudku) p o t v r d z u j e.
- III. Žalovaný má proti žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 341 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne:

- zo sumy 14,75 Eur od 16. 06. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 07. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 08. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 09. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 10. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 11. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 12. 2019 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 01. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 02. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 03. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 04. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 05. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 06. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 07. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 08. 2020 do zaplatenia,
- zo sumy 21,75 Eur od 16. 09. 2020 do zaplatenia,

a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20 eur, splatných vždy do 25. dňa v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh; II. vo zvyšku žalobu zamietol; III. priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 15,32 %.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 9, § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 565 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy); § 497, § 499, § 502 ods. 1 a 2 Obch. z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu); § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy); § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka; § 232 ods. 2 až 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

Vecne dôvodil, že žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica sa žalobkyňa domáhala zaplata istiny zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 947,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 915,15 eur od 2.8.2019 do zaplata a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 7.7.2017 úverovú zmluvu č. 4707009904, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.050 eur, žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 84 pravidelných mesačných splátkach po 21,75 eur, žalovaný sa však dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal, napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Žalobkyňa preto dňa 17.7.2019 pristúpila k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzvala žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobkyňa poskytla žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinnosti a táto lehota na plnenie uplynula žalovanému dňa 1.8.2019. Žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, preto si žalobkyňa uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním žaloby vyzvala listom z 31.10.2019 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním žaloby. Žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil celkovo sumu 403,54 eur. Dlh vo výške 947,61 eur pozostáva z istiny vo výške 8,39 Eur (istina 18. - 20. splátky), úroku vo výške 32,46 eur (úrok 18. - 20. splátky) a zosplatennej istiny vo výške 906,76 eur (istina 21. - 84. splátky).

Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 7.1.2020 platobný rozkaz sp. zn. 22Up/1928/2019, proti ktorému podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote vecne odôvodnený odpor. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že žalobkyňa neuviedla, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Poukázal na nesprávny postup žalobkyne pri zosplatení budúcich splátok úveru, žalobkyňa sa nemôže odvolávať na Hlavu 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, v zmysle ktorého bola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko žalovaný nebol s nimi oboznámený pred podpisom zmluvy, neboli podpísané žalovaným. Pretože žalobkyňa nepostupovala pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 O.z., nie je oprávnená požadovať jednorazové splatenie dlhu. Žalobkyňa nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP, Okresný súd Banská Bystrica postúpil žalobu na súd prvej inštancie dňa 24.2.2020.

Žalobkyňa k odporu proti platobnému rozkazu uviedla, že je nepravdivé tvrdenie žalobkyne týkajúce sa nedodržania postupu pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 O.z., pričom poukázala na ustanovenie uvedené na 5. strane zmluvy. Súčasne predložila súdu výzvu, ktorú adresovala žalovanému dňa 1.5.2019 a upozornila ho na možnosť zosplatenia budúcich splátok. Teda strata výhody splátok bola dohodnutá v úverovej zmluve a pred samotným zosplatením bol žalovaný na túto možnosť upozornený. K namietanému neovereniu bonity žalobkyňa uviedla, že v bode 1. až 27. úverovej zmluvy sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých žalobkyňa posúdila bonitu žalovaného, následne na 1. strane zmluvy sú uvedené podmienky lustrácie žalovaného v registroch úverových dlžníkov. Žalovaný uhradil riadne a včas 14 splátok, a teda v čase poskytnutia úveru bola jeho bonita v poriadku.

V podaní zo 17.3.2020 žalovaný uviedol, že v zmluve o úvere bol síce poučený o svojej povinnosti splatiť celý čerpaný úver za splnenia dohodnutých podmienok (najmä v prípade porušenia zmluvných povinností), ale samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobkyne, ktoré nie sú podpísané zmluvnými stranami, a teda netvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Zároveň žalovaný navrhol, aby mu súd umožnil uhrádzať dlžnú sumu,

ktorá je v súlade so zákonom, v mesačných splátkach po 20 eur k 25. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok.

Žalobkyňa v podaní z 29.7.2020 oznámila, že po podaní žaloby, t. j. odo dňa 12.12.2019 žalovaný uhradil sumu spolu vo výške 60,21 eur, a to dňa 11.6.2020 v sume 16,41 eur, dňa 21.2.2020 v sume 10,95 eur a dňa 6.2.2020 v sume 32,85 eur.

Súd prvej inštancie vychádzal z nasledovného skutkového a právneho stavu veci: Žalobkyňa ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 7.7.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4707009904, na základe ktorej sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1.050 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 84-och mesačných splátkach vo výške 21,75 eur. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 17,35 %, RPMN vo výške 18,8 %, priemerná hodnota RPMN bola uvedená vo výške 15,70 %. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola uvedená vo výške 1.827 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol dojednaný na 8.9.2017, termín konečnej splatnosti bol 15.8.2024. Žalovaný na uvedenú zmluvu zaplatil, vychádzajúc z nepopretého, a preto nesporného, skutkového tvrdenia žalobkyne (v spojení s výpisom čerpania, splátok a úhrad a vyjadrenia žalobkyne zo dňa 29.7.2020 a tiež vyjadrenia žalovaného z 25.9.2020) celkom sumu 463,75 eur (403,54 eur + 60,21 eur po podaní žaloby). Výzvou z 1.5.2019 bol žalovaný vyzvaný k úhrade nedoplatku, s upozornením na možnosť zosplatenia úveru. Výzvou zo 17.7.2019 vyzvala žalobkyňa žalovaného k splateniu celého čerpaného úveru, a to najneskôr do 15 dní od spísania výzvy. Na zaplatenie dlhu bol žalovaný vyzvaný tiež predžalobnou výzvou z 31.10.2019.

Medzi stranami nebolo sporným, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa 7.7.2017 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.050 eur, na ktorý žalovaný zaplatil celkom sumu 463,75 eur. Sporným ostalo, akým spôsobom bola overená bonita žalovaného a či žalobkyňa bola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru.

Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obch.z. (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. O.z., ZoSÚ), keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je ZoSÚ, ako i ustanovenie § 52 a nasl. O.z., prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obch.z., a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ust. O.z. a príslušných ust. ZoSÚ a Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Žalobkyňa a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d/ ZoSÚ. Na základe uzatvorenej zmluvy žalobkyňa poskytla žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Súd v danom prípade dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že pri poskytnutí úveru konala s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bola pred uzavretím zmluvy povinná posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mala brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa spotrebiteľský úver poskytuje, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Hoci v zmluve sa uvádzajú údaje o klientovi a o zdrojoch jeho príjmu, uvedené nie je postačujúce. Žalobkyňa v konaní síce predložila listiny označené ako „BONITA“ a „ÚVĚROVÁ ZPRÁVA“ na preukázanie posudzovania bonity žalovaného, z čoho však nevyplýva, že by zistené informácie aj s odbornou starostlivosťou posudzovala, a že by prihliadala na údaje zo všetkých príslušných databáz a registrov za účelom posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobkyňa preukázala, že disponovala rozhodnutím Sociálnej poisťovne o výške dôchodku žalovaného, avšak nepreukázala, že za účelom posudzovania bonity od žalovaného vyžiadala dostatočné doklady preukazujúce jeho výdavky. Žalobkyňa podľa listinného dôkazu „BONITA“ síce vychádzala z výdavkov žalovaného na splátky vo výške 131 eur (18 eur + 64 eur + 49 eur) a z mesačných nákladov na domácnosť vo výške 200 eur, avšak nezisťovala, či na strane žalovaného neexistujú žiadne iné relevantné výdavky, týkajúce sa priamo jeho osoby (teda nie len domácnosti, napr. strava). Spotrebiteľ je síce povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne

zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t. j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“, je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o nich, a najmä bez prihladenia do príslušnej databázy a registra údajov o spotrebiteľoch), čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, sa úver považuje v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd pritom poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 11Co/2/2016-106 z 27.11.2019 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/171/2016 z 27.10.2016.

Z vyššie uvedeného vyvodil, že žalobkyňa nemá (ani nemala) nárok na zaplatenie úroku z úveru ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného, pričom všetky platby žalovaného bolo potrebné započítať výlučne na istinu úveru.

Žalovaný sporoval postup akým žalobkyňa pristúpila k mimoriadnemu zosplatneniu úveru a tiež namietal možnosť žalobkyne požadovať jednorazové splatenie dlhu, keď medzi účastníkmi zmluvy nedošlo k dohode o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, keď úverové podmienky nie sú podpísané, a nie sú teda neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Nakoľko súd s poukazom už na vyššie uvedené dospel k záveru, že predčasné zosplatnenie úveru je vylúčené s prihladením na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ, tvrdeniami žalovaného o nemožnosti žalobkyne požadovať jednorazové splatenie úveru sa z dôvodu nadbytočnosti nezaoberal.

Predmetný spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobkyňa nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný z poskytnutého úveru vo výške 1.050 eur uhradil celkom sumu 463,75 eur, nevrátená zostáva istina vo výške 586,25 eur.

Splátky úveru boli splatné do 15. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná dňa 8.9.2017. Vychádzajúc z toho, že poskytnutý úver vo výške 1.050 eur je bezúročný a bez poplatkov, z výšky splátky 21,75 eur, zo splatnosti splátok 15. deň v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 8.9.2017, žalovaný mal povinnosť vrátiť sumu úveru v 49 splátkach splatných vždy 15. dňa v mesiaci, počínajúc 8.9.2017 a končiac 15.9.2021, z toho 48 splátok vo výške 21,75 eur a poslednú splátku dňa 15.9.2021 vo výške 6 eur ($48 \times 21,75 \text{ eur} = 1.044 \text{ eur} + 6 \text{ eur} = 1.050 \text{ eur}$). Z uvedeného potom vyplýva, že hoci žalobkyňa nebola oprávnená úver mimoriadne zosplatiť (§ 11 ods. 2 ZoSÚ), skoršia splatnosť ku dňu 15.9.2021 nastala z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a potreby celú splátku považovať za splátku istiny. Vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že splatnosť celého úveru ešte nenastala, preto súd vo výroku I. rozsudku zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 341 eur, keď do dňa vydania rozhodnutia súdu bolo splatných 37 splátok v celkovej sume 804,75 (37 x 21,75 eur ako mesačná splátka započítaná na istinu), pričom žalovaný doposiaľ na zmluvu celkom plnil sumu vo výške 463,75 eur. V sume 463,75 eur boli pritom uhradené splátky splatné od 8.9.2017 do 15.5.2019 (t. j. 1. - 21. splátka), každá vo výške 21,75 eur, a časť splátky splatnej dňa 15.6.2019 (22. splátka) vo výške 7 eur. Neuhradené zostali potom časť splátky splatnej dňa 15.6.2019 (22. splátka) vo výške 14,75 eur (21,75 eur - 7 eur) a splátky splatné v období od 15.7.2019 do 15.9.2020 každá vo výške 21,75 eur. Splátky v počte 38. - 49. neboli v čase rozhodnutia súdu ešte splatné.

Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie) od 16.3.2016 bola vo výške 0,00 %. Keďže žalovaný peňažný záväzok včas a riadne nesplnil, vznikol žalobkyni nárok požadovať od žalovaného popri plnení istiny vo výške 341 eur i úrok z omeškania, pretože ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením jednotlivých splátok istiny nasledujúci deň po ich splatnosti (keď k predčasnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru nedošlo), od ktorého dňa má žalobkyňa nárok na úrok z omeškania až do zaplatenia (teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej - ktorej priznanej splátky). Keďže v období od 16.3.2016 až doposiaľ je základná úroková sadzba určená Európskou centrálnou bankou vo výške 0,00 %, súd priznal žalobkyni

úrok z omeškania pri jednotlivých splátkach vo výške 5% ročne a vo zvyšnej časti žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol, nakoľko pokiaľ nie je daný nárok žalobkyne na ňou uplatňovanú istinu, nepatrí jej ani príslušenstvo k nej.

Vzhľadom na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného, s prihliadnutím na jeho finančné možnosti, keď žalovaný je dôchodca a s poukazom aj na skutočnosť, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere posudzovanej v súdenom prípade doposiaľ nie je splatný (splatnosť celého úveru nastane až dňa 15.9.2021), mal súd za to, že je dôvodné vyhovieť žiadosti žalovaného zo dňa 17.3.2020 a následne tiež zo dňa 15.7.2020, a síce povoliť splácanie dlhu v splátkach vo výške 20 eur mesačne so splatnosťou do 25. dňa v mesiaci, keď žalobkyňa s povolením splátok nevyjadrila nesúhlas. Pri uvedenej výške splátky bude dlh zo strany žalovaného uhradený žalobkyni v primeranom čase (a to aj skôr, ako v súdnej praxi ustálenej dobe 3 roky od právoplatnosti rozhodnutia), pričom na ochranu žalobkyne slúži strata výhody splátok v prípade omeškania sa žalovaného s plnením čo i len jednej splátky.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne dôvodil, že žalobkyňa si v konaní uplatňovala zaplatenie sumy vo výške 947,61 eur s príslušenstvom, vzhľadom na závery súdu bol žalovaný povinný do vydania rozhodnutia zaplatiť žalobkyni z titulu úveru sumu 804,75 eur, pričom na zmluvu plnil celkom sumu 463,75 eur, z toho sumu 60,21 eur plnil až po podaní žaloby, súd preto aplikoval zásadu úspechu v konaní porovnaním sumy uplatňovanej žalobkyňou žalobou, t. j. 947,61 eur, a sumy, na ktorú mala žalobkyňa nárok do vydania rozhodnutia súdu, t. j. 804,75 eur, s prihliadnutím na úhrady žalovaného vykonané do podania žaloby, t. j. 403,54 eur, keď úhrady v celkovej výške 60,21 eur boli vykonané až po podaní žaloby, čo nemožno pričítať na ťarchu žalobkyne. Preto pokiaľ si žalobkyňa žalobou uplatňovala sumu 947,61 eur s príslušenstvom, pričom dôvodná bola žaloba len v časti o zaplatenie sumy 401,21 eur (804,75 eur - 403,54 eur), hrubý úspech žalobkyne predstavuje 42,34 % (401,21 eur x 100 % / 947,61 eur) a hrubý úspech žalovaného predstavuje 57,66 % (100 % - 42,34 %), potom čistý úspech žalovaného činí 15,32 % (57,66 % - 42,34 %). Pretože žalovaný bol v konaní úspešnejší, súd mu priznal vo výroku III. rozsudku náhradu trov konania v rozsahu 15,32 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zmenené tak, že žalobe sa vyhovie v celom rozsahu a žalobkyni sa priznáva náhrada trov konania. Uviedla dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Dôvodila, že predložila súdu listiny preukazujúce overenie bonity klienta, súd mal však za to, že z nich nevyplýva, že si predmetné informácie overovala a posudzovala s odbornou starostlivosťou. Nesúhlasila s tým, že ako veriteľ riadne neposúdila schopnosť spotrebiteľa (žalovaného) splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ZoSÚ. Preveruje si bonitu každého klienta s odbornou starostlivosťou, a to takým spôsobom, že neposkytuje úvery osobám, ktoré nemajú v evidencii obyvateľstva uvedený trvalý pobyt, ďalej osobám pracujúcim na dohodu o pracovnej činnosti, osobám pracujúcim na dohodu o vykonaní práce, nezamestnaným osobám, osobám poberajúcim sociálne dávky či dávky v hmotnej núdzi, ako ani klientom s trvalým zdrojom príjmu, pokiaľ je tento príjem nižší ako 210 eur, ako ani klientom evidovaných v databáze SOLUS- neplatiči. Žalovaný uviedol pri uzatváraní úverovej zmluvy, že je v podnájme, nemá žiadne deti, je rozvedený, zdroj príjmu dôchodca, pričom svoj príjem preukázal potvrdením o výške príjmu výpis zo Sociálnej poisťovne, čistý príjem/dôchodok 479 eur. Žalovaný poskytol všetky potrebné údaje pri spisovaní úverovej zmluvy a svojím podpisom potvrdil ich správnosť a pravdivosť. Každá úverová zmluva je pri uzatváraní hodnotená individuálne, na základe všetkých údajov a informácií a musí prejsť schvaľovacím procesom. Preto mala žalobkyňa za to, že žalovaný bude schopný splácať predmetný úver za dohodnutých podmienok. Pokiaľ by sa bral do úvahy len jeho príjem, žalobkyňa by predmetný úver neposkytla. Súčasťou každej úverovej zmluvy sú aj úverové podmienky ako neoddeliteľná súčasť zmluvného vzťahu a v samom úvode v Hlave 2. Uzatvorenie úverovej zmluvy týchto úverových podmienok svojim podpisom zmluvy žalovaná prehlasuje, že ak uvedie zdroj príjmu zamestnanec, prehlasuje, že pracovný pomer je uzatvorený na neurčitý čas, minimálne po dobu trvania zmluvného vzťahu s veriteľom, nie je v skúšobnej dobe, ako aj to, že pracovný pomer trvá, nebol vypovedaný a ani iným spôsobom nekončí. Žalobkyňa má za to, že skúmala bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou. V tejto súvislosti poukázala rozsudok Okresného súdu Prievidza z 28.5.2020 sp. zn. 12Csp/17/2020.

Súd v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nezdôvodnil, v čom spočíva absencia náležitostí žalovanej úverovej zmluvy, keďže žalobkyňa ich vo svojom vyjadrení k žalobe podrobne špecifikovala

a ozrejmla. Súd sa obmedzil výlučne na citáciu zákonných ustanovení a paragrafové vymenovanie náležitostí, ktoré považuje za absentujúce. Žiadnym spôsobom sa nevyjadril k argumentácii žalobkyne. Žalobkyňa preto považuje napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu za predčasný a taktiež za nedostatočne a neúplne odôvodnený, a preto nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 CSP. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkovi odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu. (z uznesenia Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/53/2016). Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. (z rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.02.2020 sp.zn. 6Co/134/2019).

Žalobkyňa zotráva na svojom názore o splnení všetkých zákonných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle ZoSÚ, ktorý prezentovala už vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach, ku ktorým boli predložené aj dôkazy o preverovaní bonity klienta a ku ktorým v rámci prvoinštančného konania nebolo zaujaté náležité stanovisko. V predmetnej veci došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko súd úplne odignoroval dôkazy žalobkyne, žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiadal a bezdôvodne na ne neprihliadol. Žalobkyňa má za to, že posudzovala bonitu klienta s odbornou starostlivosťou, o čom súdu predložila aj dôkazy. Dala do pozornosti rozsudok Okresného súdu Senica z 21.3.2018 sp. zn. 9Csp/188/2017, a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 19.12.2019 sp. zn. 41Co/98/2019, z ktorých citovala, ako aj stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. D. X. v Náleze z 24.10.2013 sp. zn. I. ÚS 547/2012 (odlišné stanovisko), v ktorom pomerne ilustratívne poukázal na aktuálnu zjavnú a neudržateľnú predimenzovanosť ochrany spotrebiteľa a „démonizovanie“ veriteľskej pozície - v neprospech právnej istoty a celkového doterajšieho vnímania objektívneho práva v podmienkach kontinentálnej právnej kultúry: „Všeobecné súdy vrátane Ústavného súdu SR ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už dotýka samotnej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Takýto postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykorenenia ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnene obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúre súdov, opäť vrátane Ústavného súdu SR, existujúce bagateľné spory tak zahltia všetky súdy Slovenskej republiky (čo už je reálne a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru občanov v právo, právny poriadok, a tým aj v právny štát (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR).“

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril tak, že navrhol rozsudok v napadnutej časti ako vo výroku vecne správny potvrdiť. Dôvodil, že ako dôchodca bol v čase poskytnutia predmetného úveru evidovaný ako dlžník voči celkovo ďalším 6 veriteľom, 2 úvery boli pritom priamo od žalobkyne. Uvedené teda potvrdzuje, že napriek značnej úverovej zaťaženosti bol žalovanému bez riadneho skúmania bonity poskytnutý aj ďalší úver. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného

analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov/, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho príjmoch a výdavkoch a bez dokladov o nich a najmä bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch), čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. Resp. žalobkyňa možno nahliadla do príslušnej databázy, ale napriek evidentnej úverovej zaťažnosti poskytla v rozpore s odbornou starostlivosťou ďalšie peňažné prostriedky, čím opäť zvýšila úverovú zaťaženosť žalovaného. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016.

4. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Okrem objektívnej prípustnosti odvolania (t. j. existencia rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie), musí existovať aj subjektívna prípustnosť odvolania. Tzn. že odvolanie musí podať tá strana, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie (§ 359 CSP), resp. ten subjekt, ktorý má právo podať odvolanie (§ 360 a § 361 CSP). Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru o oboch stránkach jeho prípustnosti (tak objektívnej ako aj subjektívnej).

Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. V predmetnej veci ide o rozsudok, ktorým súd prvej inštancie (reprezentovaný sudkyňou) rozhodol o žalobe tak, že jej čiastočne vyhovel a čiastočne ju zamietol, odvolanie proti tomuto rozsudku je objektívne prípustné (§ 355 ods. 1 CSP). Žalobkyňa odvolaním napadla vyhovujúcu i zamietajúcu časť rozsudku súdu prvej inštancie, hoci vyhovujúcou časťou bolo rozhodnuté v jej prospech, teda vo vyhovujúcej časti nebolo jej odvolanie subjektívne prípustné.

Podľa § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

Odvolací súd preto podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol odvolanie žalobkyne voči rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok rozsudku) ako podané neoprávnenou osobou (postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario bez pojednávania).

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), vo vzťahu k II. a III. výroku rozsudku stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v účinne napadnutých častiach v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutých častiach (II. a III. výrok rozsudku) treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

Odvolačný súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

6. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy. V konaní bolo nesporné, že zmluvný vzťah medzi stranami konania, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, napĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy, ako i spotrebiteľského úveru.

V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalobkyňou žalovanému na základe zmluvy, za bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu hrubého porušenia povinností žalobkyňou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa/žalovaného splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 ZoSÚ).

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva.

Na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch (ods. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu dlžníka má chrániť spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, čím prispieva k dosiahnutiu cieľa smernice, ktorým má zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv, prekračujúcich ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti (porov. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 27. marca 2014 vo veci C-565/12 (LCL Le Crédit Lyonnais SA proti Fesihovi Kalhanovi)).

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce (článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ: (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ zakotvuje povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe relevantných a aktuálnych informácií. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosti spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne, jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania si finančných prostriedkov na strane spotrebiteľov (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18.6.2019 sp. zn. 10Co/6/2019).

Následok (t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov) v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 2 (veta druhá a nasl.) zaviedla novela ZoSÚ, zákon č. 352/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Podľa dôvodovej správy týmto sa dosiahne pôvodný zámer predkladateľa stanoviť určité dôsledky porušenia povinností ustanovených ZoSÚ. Jedná sa o súčasť dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky smernice 2008/48/ES na stanovenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Mechanizmus by mal motivovať veriteľa a zároveň prinášať spotrebiteľovi finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa. ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobé ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyňa pred vstupom do zmluvného vzťahu s odbornou starostlivosťou preverovala bonitu žalovaného. V zmluve sa síce uvádzajú údaje o klientovi a o zdrojoch jeho príjmu, čo však nie je postačujúce. Žalobkyňa síce predložila listiny označené ako „BONITA“ a „ÚVĚROVÁ ZPRÁVA“ na preukázanie posudzovania bonity žalovaného, z ktorých však nevyplýva, že by žalobkyňa zistené informácie aj s odbornou starostlivosťou akokoľvek analyzovala, posudzovala a že by vôbec prihliadala na údaje zo všetkých príslušných databáz a registrov za účelom posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobkyňa preukázala, že disponovala rozhodnutím Sociálnej poisťovne o výške dôchodku žalovaného, avšak nepreukázala, že za účelom posudzovania bonity od žalovaného vyžiadala dostatočné doklady preukazujúce jeho výdavky. Podľa listinného dôkazu „BONITA“ žalobkyňa síce mala vedomosť o výdavkoch žalovaného na splátky iných úverov vo výške 131 eur (18 eur + 64 eur + 49 eur) a o mesačných nákladoch na domácnosť vo výške 200 eur, avšak nezisťovala, či na strane žalovaného neexistujú žiadne iné relevantné výdavky, týkajúce sa priamo jeho osoby (teda nie len domácnosti, napr. strava). Odvolačný súd dodáva, že z listiny nie je zrejmé ako prišla žalobkyňa k sume nákladov na domácnosť žalovaného 200 eur, keďže takýto údaj zo zmluvy ani iných listinných podkladov zo spisu nevyplýva. Ďalej súd prvej inštancie správne dôvodil, že spotrebiteľ je síce povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/

domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t. j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“, je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa ako veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzovala schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o nich, a najmä bez prihliadnutia, analýzy a posúdenia výsledkov z príslušnej databázy a registra údajov o spotrebiteľoch - chýbali konkrétne tvrdenia žalobkyne v tom smere ako posúdila a vyhodnotila ňou /i keď nedostatočne/ získané podklady konkrétne vo vzťahu k žalovanému, keď súd nemôže vyvodzovať chýbajúce tvrdenia z listinných dôkazov), čím hrubým spôsobom porušila svoje povinnosti stanovené v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, sa úver považuje v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň žalobkyňa ako veriteľka nebola oprávnená vyžadovať od spotrebiteľa/žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Odvolací súd preto konštatuje správnosť záverov súdu prvej inštancie, keď hrubé porušenie povinnosti žalobkyne ako veriteľa vyvodil z toho, že nemal preukázané, že by žalobkyňa posudzovala s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako dlžníka splácať úver. Odvolací súd sa tak stotožnil s vyhodnotením úveru ako bezúročného a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ), z ktorého dôvodu žalobkyňa nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný z poskytnutého úveru vo výške 1.050 eur uhradil celkom sumu 463,75 eur, nevrátená zostáva istina vo výške 586,25 eur, avšak vzhľadom k tomu, že splatnosť celého úveru ešte nenastala, súd prvej inštancie správne vo I. výroku rozsudku zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 341 eur s príslušným úrokom z omeškania /do dňa vydania rozsudku súdu prvej inštancie bolo splatných 37 splátok v celkovej sume 804,75 eur (37 x 21,75 eur ako mesačná splátka započítaná na istinu), pričom žalovaný doposiaľ na zmluvu celkom plnil sumu vo výške 463,75 eur, ktorou boli uhradené splátky splatné od 8.9.2017 do 15.5.2019 (t. j. 1. - 21. splátka), každá vo výške 21,75 eur, a časť splátky splatnej dňa 15.6.2019 (22. splátka) vo výške 7 eur, neuhradené zostali potom časť splátky splatnej dňa 15.6.2019 (22. splátka) vo výške 14,75 eur (21,75 eur - 7 eur) a splátky splatné v období od 15.7.2019 do 15.9.2020 každá vo výške 21,75 eur, splátky 38. - 49. neboli v čase vydania rozsudku súdu prvej inštancie ešte splatné/ a vo zvyšku žalobu zamietol.

Bolo preto nadbytočné posudzovať úver ako bezúročný a bez poplatkov aj z pohľadu § 11 ods. 1 ZoSÚ pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere. Námietky žalobkyne o splnení všetkých obligatórnych náležitostí v danom prípade nemôžu obstať, pretože aj v prípade, že by boli dôvodné (alebo čiastočne dôvodné), neboli by spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené (vyššie uvedené hrubé porušenie povinnosti žalobkyňou ešte pred uzavretím samotnej zmluvy malo za následok, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov). Preto posudzovanie námietok žalobkyne v odvolaní týkajúce náležitostí zmluvy by bolo nadbytočné a nehospodárne.

Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 191 CSP v súvislosti s hodnotením dôkazov, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, pričom svoje skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikovaný právny predpis a daný právny vzťah správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu.

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý

proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa stali splatnými ďalšie splátky, avšak s poukazom na § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (keďže nešlo o prípad kedy by musel zopakovať alebo doplniť dokazovanie). Odvolací súd vychádza zo skutkového podkladu, ktorý bol základom rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Odvolací súd na základe všetkého vyššie uvedeného preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutej zamietajúcej časti veci samej ako vecne správny potvrdil. Rovnako aj v časti o trovách prvoinštančného konania, voči ktorej časti odvolateľ neuviedol žiadne konkrétne odvolacie námietky, sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie aj v tejto časti rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

7. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa článku 4 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Výsledok odvolacieho konania - čiastočné odmietnutie odvolania, podaním odvolania, ktoré čiastočne nebolo prípustné, zavinila žalobkyňa, odvolací súd preto v zmysle § 396 ods. 1 CSP aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 CSP, a vo vzťahu k zostávajúcemu výsledku odvolacieho konania (potvrdenie rozsudku v odvolaní účinne napadnutej časti) odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, žalovanému priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu, keďže nevidel v predmetnej veci žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)